

HEVES ÉS VIDÉKE

TARSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETES DIJ:

Egész évre . . . 8 kor. | Negyed évre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 " | Egyes szám 20 fillér.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztésért felelős:

A kiadóhivatal

A lap szellemi részét illető közlemények a „Heves és Vidéke” szerkesztőségéhez, az előfizetési és hirdetési díjak, valamint nyilvántartási közlemények a „Heves és Vidéke” kiadóhivatalához címzendők.

Hol a hiba?

Irta: **Rajna László.**

Heves, 1906. okt. 19.

Lapunk legutóbbi száma a létesítendő sztrájk törvény fontosságával foglalkozott és valóban alig lehet e kérdés horderejét kellő képen mérlegelni.

Tulajdonképpen azt mondhatnánk, hogy a mai képtelen gazdasági viszonyok szülőanyja (más kisebb körülmények figyelmen kívül hagyásával) a sztrájk, a mely laikusán, lapidarisan kifejezve nem egyéb, mint hasonfoglalkozású emberek tömörülése anyagi előnyök elérésére. S így felfogva a dolgot, nem csak munkássztrájk-ról beszélhetünk, de beszélhetünk a munkaadók, a gyárosok, kereskedők sztrájkjáról, a minek kartell a neve. S noha megnyilvánulási módjában a kettő annyira eltér egymástól, hogy szinte képtelenségnek látszik a kettőt együtt tárgyalni, mégis a fent meghatározott lényegben a kettő azonos. S azonos még fontosságában a fogyasztó közönségre való hatásában.

E kéttényező tehát szerintünk az abnormis, általános drágaság oka.

Mert nagyon téves azt hinni, hogy egy ipari szakma sztrájkja csak azon iparcikk árát emeli. Kihatással van az minden egyéb forgalom tárgyát képező dolog árára. Hogy hasonlattal éljek, olyan az, mintha egy több águ közlekedő edény egy szárába öntök vizet. Bizony nem csak abban az egy szárnál áll majd magasabban a víz, de valamennyiben.

De lássuk egy példán a fentieket. A vasmunkások kimondják a sztrájkot. Sikerül nekik magasabb munkabért elérni. Mivel azonban a gyáros üzleti elveihez hiven bizonyos százalékot nyerni akar, emelni fogja a gyár termékeinek árát. A munkabérek emelése tehát nem a gyáros nyereségéből, de a vevőközönség zsebéből fog kitélni.

A vassztrájk folytán tehát drágább lesz a tű, a furó, véső, kalapács és még ezer más szerszám, nyers vas stb. amivel azonban azok sem akarnak vesztetni, akik fenti cikketeket fogyasztják, tehát a mennyivel ezeket drágábban veszik, annyival drágábban fogják

saját iparcikkeiket elárúsítani. Ily képpen az áremelkedés minden képzelhető cikre ki fog terjedni. S ha ebből következtetést vonunk azt látjuk, hogy a munkásosztály éppen nem jól jön ki e folyamat következtében. Mert igaz, hogy többet keres, de viszont minden szükségletét éppen ennek folytán drágábban kell fedeznie.

A nagy gyáros ellenben nem érzi meg e folyamat káros hatását. Neki meg van a hathatós ellen-szere, a mely nem csálhat. Ez a sztrájk vagyis a kartell. Evvel a gyárosok két czélt érhetnek el. Az egyik lehet az, hogy solidaritást vállalva megtagadják a munkabérek emelést. Ez a mód a munkások elnyomására, kiszípolozására vezet és ez mégis az enyhébb eset, mert az állam részéről egyszerű intézkedéssel megszüntethető. A másik czél, a melyet a kartell szolgál, hogy a nagy gyárosok, a piacot monopolizálva korlátlanul emelik cikkeik árát. Ez a súlyosabb eset, mert ez a közönség — szóval minden egyes ember zsebére megy és már nem oly könnyű a baj szanálása sem.

A „Heves és Vidéke” tárcája.

MESE.

Volt egy fiu, bohó fiu,
És egy leány, bohó leány,
Kik egy csókban összeforrtak
Egy szép szerelmes éjszakán.

Az évek multak és a fiu,
Mint egy csalfa, bohó lepke,
A szép szerelmes éjszakákon
Más virágnak mézét szedte.

Az évek multak és a leány,
Szegény leány, bohó leány,
Csak ontja könnyét, egyre ontja
Sok szép szerelmes éjszakán.

—uth.

Krónika.

— A „Heves és Vidéke” eredeti tárcája. —

Heves, 1906. okt. 19.

I.

Egy terv.

Egy vállalkozó szellemű elszánt és jól vértezett frakeziója a hevesi társaságnak nagy fába vágta a fejszét.

Képzem nyájas olvasó milyen hitetlenül rázod a fejed már e pár sor olvasása után! Vállalkozói szellem, hevesi társaság,

ez utóbbinak egyik frakeziója... fába fejszevágás... Nőno riporter uram — gondold magadban — most az egyszer egy kissé elvetette a sulykot. Pedig hát kérem az első hallomásra bármily idegenül hallatszik is a hevesi füleknél: fentebb körülírt tisztelt frakeziója a helybeli haute voléának — ezuttal tényleg egy igen szép és egészséges épügy, mint részleteiben fellette érdekes elite hangverseny tervével foglalkozik. Az eszme éppannyira nem új, mint a milyen különleges. Ezeknek a terveknek, Hevesen ha rangjuk nem is, de jellegük és sorsuk azonos a metévéval. Valahonnan ismeretlen helyről, senkitől sem várva ragyogó színpompában megjelennek; fényt derítenek a sötét éjszakába, sok naív hiszékeny leányszívet édes reményekre inspirálnak míg végre egy lobbanás... és belehullnak a közönyösség sivar éjszakájába. Vagy hogy poétikusabb és sokaknak szemléltetőbb hasonlattal éljek: a hevesi mulatságok terve azonos azzal a plátói vágyódással, amely az ifju leány szívében támad az első édes csókért, a szerelmi vallomás lázas perceiben.

És bár szívében vibrál a vágy, karja ölelésre kész... az utolsó pillanatban a társadalmi illem, s a prudéria szívét, karját, lázongó idegeit bilinesbe verik és egy esetleges sóhajjal (mely nem egyéb, mint egy elmaradt lélekzet utána pótlása) le-

mond a csókról, az ezzel kapcsolatos büvös hangulatról és egyéb édes gyönyörűségekről.

Néhány ifju, kinek lelke telve hittel és optimizmussal, ezer apró, titkos jeltől biztatást és reménységet merítve, bátorságot vesz, hogy ideáljának, (a közönségnek) — érzelmei virágesokrát (egy mulatság eszméjét) átnyujtsa. És az ideál (persze főképp a hajadon kontingens) gyönyörrel fogadja hódolója érzelmeinek ily ekletáns megnyilatkozását. S bár szeme ezer biztató sugárt lövel a szeladon felé — mihelyt a kis hamisnak aktív szerepet kellene vállalni: nehéz szívvel és bizonyára sok sóhajjal bár, de mégis lemond — tánczról, ezzel kapcsolatos büvös hangulatról és egyéb édes gyönyörűségekről.

Ez volt eddig t. i. a gyakorlat. Hiszszük, hogy ezuttal nem így lesz. S bár a e hitben igen sok naivitás és optimizmus kell: magunk részéről bátorítjuk az eszme propagandistáit. A közönségnek pedig szíves jóindulatába ajánljuk a tervet. Az eszme, a jóakaratu törekvés, főképp pedig a tervbe vett mulatság hangverseny részének művészi értéke megérdemlik azt.

Nem lettünk ugyan feljogosítva a hangverseny részleteinek közlésére; de másrészt nem lennénk jóvérű riporternek, ha el nem árulnók hogy szóló hegedű, négykezes zongora-parthie, hegedű kvarctel, drámai szavalt, énekszám és magán-

Azt hiszem, hogy laikus, úgy nevezett parasztgondolkodással sikerült érthetővé tennem azt, hogy a sztrájk és a kartell, mennyire fontos két tényezője az ár alakulásnak s érthető az is, hogy mind sürűbben és sürűbben hangzik fel immár a kívánság, hogy e két tényező törvénnyel szabályoztassék. Így szabályozatlannal csak rombolásban mutatkozik erejük, amugy talán még hasznavehető fogalmak lesznek.

Mint a tűz, a mely szabadjára eresztve a legfélelmeesebb daemon; megfékezve, szabályozva pedig oly nélkülözhetlen életszükséglet, hogy hiányában ebédet se ehetnénk.

Csak egy virágszál.

— Ajánlva minden jó szívnek. —

Csak egy virágszál! — ezzel a kérelemmel kopogtat be a József kir. hercege szanatorium egyesület a kegyelet ünnepe előtt sok magyar hajlékba, a hol szeretett és irgalom lakozik. Egy virágszálát kér abból a koszorúból, melyet szereteteink sirjára akarunk tenni a temetők ünnepén. Kéri ezt a virágszálát annak a halottnak kegyeletes emlékére, a kítől a virágszálát elvonjuk. És kéri ezt a virágszálát a legborzalmasabb betegség ellen való küzdelemre.

79.723 ember halt meg a mult esztendőben tüdővészben. Java olyan korban, mikor kenyeret keresett; java olyan korban, mikor özvegyeket és árvákat hagyott. Ha a társadalom megértene a kegyelet legszebb tanúsítását ezéző segélykiáltást és tényleg minden koszorúból csak egy virágszálát elvonnának azoknak a biztos halálból való kiragadására, a kiket az idején alkalmazott gyógyítással meg lehet menteni, — a tüdővész nem lenne az a borzalmas nemzeti csapás, a mi ma.

Szeretnénk a lelkesítésnek legmeszebb hangzó harsonájába fújni. Szeretnénk, ha hírlapirói tollunk, melyet egy mélyen átérzett igaz érzés vezet, fölíráná a társadalmat, hogy még ilyen jelszó nem hangzott el hazánkban, hogy ezt a jelszót meg kell érteni, a melyért mindenkinek legyen bár javakban gazdag, legyen bár szegény, imádjá Istenét bármiként, — lelkesednie kell.

jelenet van tervbe véve. Es ezen számokra a hevesi dilettausok színe-javát igyekszik majd a rendezőség megnyerni.

A tánczkultusz Hevesen különösen a gyöngébb nemen — általános virágzásnak örvend. Az a sok pihent rózsás talpacska (hogy politikai kifejezéssel éljek) kellő garancia arra nézve, hogy a multság eszméje mihamar testet öltson.

II.

A sorozás.

Rövid egymásutánban kettő. — Hisz ez borzasztó — mondja a sorozást szenvedő alany, félvén a „tauglich“ nyomában fakkadó kalváriától. Ismét itt vannak a snájdig tiszt urak, — mondják ezzel csaknem egyidejűleg azok, akik nélkülöznek mindama kellékeket, amelyet a véderő-törvény a besorozhatáshoz, mint elengedhetleneket előír. A gyöngébb nem szemében ugyanis megkülönböztetett tisztelet a kivételeknek — kétszer akkorára nő az ember, ha cifra egyenruha fedi termetét.

Magamon tapasztaltam már nem egyszer, hogy midőn hölgytársaságban sétálva

Annak a jelszónak, mely csak egy virágszálát kér a tüdőbetegek megmentésére, el kell foglalnia százezrek szívét. A baj oly rettenetes, a sietség oly nagy anyagi erőt feltételez, hogy ezélt csak akkor érhetünk el, ha millió sir koszorujából ajánltuk föl a virágszálát, ha millió siron egy mácesel kevesebbet gyűjtöttünk föl s ez az egy virágszál ez az egy méceses a tüdőbetegek gyógyítására ömlik mind.

A József kir. hercege szanatorium egyesület most építi első népszanatoriumát. Száz beteget fognak az ország minden tagjáról a jövő év márczius havától fölvenni s mivel a szanatoriumi kezelés három hónapot igényel, már ebben az első népszanatoriumban évenként négyszáz veszendő, halállal eljegyzett embert fognak megmenteni. De ha millió siron hiányozni fogna az az egy virágszál (a mely hiány pedig legjobban tanúsítaná kegyeletünket) akkor már nemesak az első népszanatorium még hiányzó tökéje volna együtt, de már tavasszal új gyógyítóházakat lehetne tervezni és építeni és rövidesen, csak a társadalomba menjen bele élő hitként az egy virágszál fölajánlásának poetikus eszméje, — minden vidéknek megépítheti az agilis egyesület a maga népszanatoriumát.

Ha meggondoljuk, hogy már az első népszanatoriumban minden vidékről fognak fölvenni betegeket, tehát tőlünk is, akkor az irgalomadományokat nem fogjuk megtagadni. Vezessen minden embert az a gondolat, hogy a maga adományával hozzájárul emberek életének megmentéséhez.

Hogy idején alkalmazott szakszerű gyógyítással a tüdőbetegség gyógyítható, — azt Németország példája igazolja, a hol szanatoriumok létesítése óta 25 százalékkal kevesebb a tüdőbetegek halálózása. Nincs helye annak a fatális közönynek, melylyel a szörnyű veszedelem pusztítását nézzük. Mennyi könny, mennyi gyász van azokért, a kiket e kór elorsvasztott; mennyit meg lehetett volna menteni azok közül, a kiket gyászolunk. Nyissa meg szívét mindenki kegyeletének s ne sajnálja azt az egy virágszálát s azt az egy méceset a veszendő emberekért való nemes fölbulzudlása lesz az az égbeszálló ima, mely bevezekli minden földi gyarlóságunkat. Meggyászolt halottunk ott fön a magasban kedvesen veszi majd áldozatunkat. A kegyelet koszorujából a tüdőbetegeknek fölajánlott hiányzó virágszálát találja legszebbnek, mert áldást, boldogságot fakaszt, mely könnyet törül le

— fess tiszt jött velünk szemben — hölgyeim a szájalom bizonyos nemével nézett el fejem fölött (persze közben egy kokett pillantást vetve a délezege vitézre) és midőn ez utóbbi elhaladt mellettünk, ajkamra fagyott a szó azon gyilkoló, szemrehányó tekintet hatása alatt, a melyet a hölgy büszkeségem gőzponjtjára, kockás ulsteremre vetett, amelyet pedig mint ellenálthatatlan külső egyedüli kuforrását féltve őriztem és becézgettem.

De nemesak én, általánosságban tapasztalható, hogy a polgárember értéke még Hevesen is alparin áll, ha a katonaság olykor kiszáll városunkba. Szerencsére ez az eset ritkán történik meg s így a civileknek nincs okok panaszkodásra.

Egyébként pedig, hogy komolyan is szóljunk a lefolyt aktusról — a sorozás rendben, minden incidens nélkül folyt le. Az előállt hadkötelesek nagy kontingense bevált, ami elismerésre méltó jelensége a hevesi járás kiváló emberanyagának.

—tsz.

az árvaságnak, az elhagyottságnak keserű könnyeit.

Az első népszanatorium Gyulán a Lugos-szerű erdőben épül.

Előbb a helyet orvosi szempontból Kuthy Dezső ur, az Erszébet-szanatorium igazgató főorvosa és Tauszk Ferencz dr. egyetemi tanár urak megtekintették és a czélra alkalmasnak találták. A szanatorium 700.000 korona költséggel épül, a higienia legnagyobb követelése szerint. A terveket a genialis és annyira gyászolt tervező, Czigler Győző készítette s a szakemberek tetszését annál inkább megnyerte, mert a férfi és női betegek külön helyeztetek el. Az egyesület rövid négy évi fennállása után gyűjtötte össze az építési tőkét, legnagyobb részét egy év óta, mióta az egész országra kiterjedő egyesület lett. Tagjai meghuszosorodtak (ma 7000 tagja van) és mivel a társadalom áldozatkészsége jóformán csak egy év óta van vele, föltehető, hogy a közelebbi négy évben már több gyógyítóintézményt létesít, annál inkább, mert a jövőben az olesőbb franczia rendszerű dispansereket akarja építeni.

Ha pedig feltételezzük (pedig feltételeznünk kell), hogy a társadalom megérti a segélykiáltást és a halottak napi koszoruból elküldi a szegénysorsu tüdőbetegeknek azt az esengve kért egy virágszálát, — akkor bizvást elmondható, hogy meg sokasodik hazánkban a népszanatoriumok száma és a társadalom az embermentés terén nagyot, Istennek tetszöt tett. Értse meg minden jó szív ezt a segélykiáltást.

Az egyesület a legnagyobb nyilvánossággal fogja a gyűjtést végezni. Hírlapilag nyugtázza az adományokat s lapjában a Szanatoriumi Lapokban minden adományt tételenként elismer, felhasználása módjáról pedig tájékoztatni fogja a közönséget. Azt akarja, hogy teljes bizalommal, a legnemesebb ügynek, nemzetünk egy fájó sebet hegesztve, adhassa oda a maga egy virágszálát.

Boldegek leszünk, ha jelszavunk varázsos módon terjed szét, ha a nagy czélt megérti a mi közönségünk.

Csak egy virágszálát a tüdőbetegek megmentésére.

HIREK.

— Tisztelettel kérjük azon olvasóinkat, kiknek előfizetése október 1-én lejárt, sziveskedjenek az előfizetést a csatolt utalványon megújítani.

Tisztelettel

A „Heves és Vidéke“ kiadóhivatala.

— **Mükedvelői előadás.** Lapunk kiküldött alkalmi tudósítója hirtelen elutazása miatt legutóbbi számunkból — őszinte sajnálatunkra — kimaradt a hevesi polgári ifjuság által rendezett mükedvelői előadásról szóló beszámoló. Utólag jelentjük tehát, hogy az előadás sem anyagiakban, sem erkölcsileg nem sikerült úgy, mint az a nemes czél érdekében kívánatos lett volna, jölehet úgy a rendezőség, mint a szereplők páratlan buzgalommal és odaadással fáradoztak a siker érdekében. A hibás egyedül a hevesi közönség, amely ezuttal is távolmaradásával adott ékes bizonyítványt páratlan közönyéről és részvétlenségéről. Ez azonban legkevésbé sem esügessze el a derék ifjuságot csak buzgalkodják továbbra a jótékonsági elv zászlója alatt: a következetes erős kitartáson meg kell törnie a közönynek és a nembánomságnak.

— **Kiskörei vashid.** Az a hatalmas és páratlanul érde es műszaki munkálat, amely a közeli tisztai vashid építésével kapcsolatosan folyik: a befejezés stádiumában van. Az összeállított vashid készen, impozáns ivecvel büszkén várja a

pillanatot, amikor az építés alatt álló köpüllérekre helyezik el. Ez utóbbi munka most egyelőre megakadt, miután a hadügyi vezetőségéből még nem érkezett meg az a robbantó készülék, amelyet egyik pillérbe taktikai célból elhelyeznek. Ez ügyben most egy vezérkari tiszt időzik künn a helyszínén. Az érdeklődők napról-napra ellepik a munka színhelyét és a vállalkozó czég tisztviselői, élükön a derék mérnök gardával, páratlan előzőkenyességgel kalauzolják a vendégeket. Ma is Hevesről nagyobb társaság járt künn a melynek tagjai a legnagyobb bámulattal beszélnek a látottakról. Már eleve felhívjuk az érdeklődők figyelmét arra a ritka és páratlanul érdekes műveletre, amikor a vashidat áthelyezik a pillérekre: Ez a munka előreláthatólag november hó első napjaiban, a kora hajnali órákban fog megtörténni.

— **A tarnaszentmiklós-pélyi vámos ut** építése befejeztetett. Az átvétel és ezzel kapcsolatos műszaki bejárás f. hó 20-ikán ejtetik meg az alispán vezetésével. A felülvizsgálatra Kovács Kálmán műszaki tanácsos lett felkérve. Megjelennek továbbá azon az államépítészeti hivatal főnöke, az építés vezető mérnök, Braun Sándor és Vagassy Gyula megyebizottsági tagok, mint utfelügyelők és Orosz Tibor megyei utbiztos.

— **A „Cunard” magyar-amerikai vonal** közölné teszi, hogy a menetrend szerint október 18-án induló „Karpattia” hajón kívül, egy héttel később, vagyis október 22-én még az „Ultonia” gyorsgőzöst is indítja Fiuméből New-Yorkba. Díjtalan felvilágosítást ad az Adria személyszállító osztálya: Központi Menetjegy iroda Budapestben, Vigadó-tér 1. és a kivándorlási meghatalmazottak.

Egy jó házból való német leány gyermekek mellé **társalgónál** alánkodik, bővebbet a kiadó-hivatalba.

Boczonádon a piacon egy 35 év óta fenálló **kovács mihely** azonnal bérbeadó.

MEGYEI ÜGYEK.

Hirdetmény. Felkérteünk a következő sorok közlésére. Az 1886. XXI. tez. 25 §-a értelmében ezennel közlünk, hogy a törvényhatósági bizottság legtöbb adó fizető tagjainak 1907. évi névjegyzéke összeállításához szükséges adókimutatások az összes királyi és városi adóhivataloktól beérkezvén, azokat betekintés és a netaláni felszólalások megtehetése végett a vm. irodaigazgató hivatalos helyiségébe (vármegyeház I. emelet) folyó évi okt. hó 30 napjáig közszemlére kitéteni rendelem azzal, hogy azok a szokott hivatalos órák alatt, megtekinthetők.

Eger, 1906. október hó 13.

Az alispán helyett:

Isaák Gyula vármegye főjegyző.

Hirdetmény. Felkérteünk a következő sorok közlésére. Az 1886. XXI. tez. 28 §-a alapján ezennel közlünk, miszerint Hevesvármegye igazoló választmánya a törvényhatósági bizottság legtöbb adó fizető tagjainak 1907. évi névjegyzékét, miután az 54617/905 sz. B. M. rendelet értelmében elkészített adókimutatások a vm. alispánja által már előzőleg közszemlére kitétettek — az 1906. évi október hó 31-én Egerben a vm. főjegyző hivatalos helyiségeiben délelőtt 10 órakor megke-

dendő s a szükséghez képest ugyanaznap d. u. 3 órakor folytatandó nyilvános ülésében fogja összeállítani, illetve kiigazítani, ugyanakkor határozván az ellene beadott felszólalások felett is. Azért felhívom mindazokat, kik az adókimutatások egyes tételei ellen felszólalni akarnak, avagy az 1886. XXI. tez. 26 §-ában megjelölt és a kétszeres adókimutatás kedvezményét igénybe venni akarják, hogy felszólalásukat, illetve kérvényeiket — jogosultságukat megfelelőleg igazolva — a kitett határidőig írásban, avagy az igazoló választmány ülésén szóval annál inkább mutassák be, mert ellenkező esetben a kedvezményt 1907. évre igénybe nem vehetők.

Eger, 1906. október hó 13.

Imre Miklós elnök.

KÖZGAZDASÁG.

A kormány és a szövetkezetek. A fővárosi és a vidéki sajtó a lefolyt hetekben komoly formában pertraktálta azt a hírt, mely szerint a belügyi kormány a vármegyék főispánjaihoz bizalmas körrendeletet intézet a fogyasztási szövetkezetek érdekében. A kiskereskedők a belügyi kormány eme ténykedésében legimminensebb érdekeik veszélyeztetését látván, sok helyen tömörültek és elhatározták, hogy mindent elkövetnek a rájuk nézve sérelmes rendeletek visszavonására. Legtöbb helyen a kereskedelmi és iparkamarák utján propagálnak a terv ellen, amely testületeknek tekintélyét és kompetenciáját tartják alkalmasnak ügyük hathatós támogatására. Legutóbb a miskolci kereskedelmi és iparkamara foglalkozott ez ügygyel és elhatározta, hogy felír a belügyminiszterhez. A feliratot szó szerint alant közöljük, hogy nem akarunk a miniszteri válasznak praesudicálni, de alkalmat fogunk keresni, hogy kifejtessük ez ügyben a nézetünket.

Negyméltóságú Miniszter Ur!

Hírlapok és a sajtó közlései szerint a m. kir. belügyminiszter ur az ország főispánjaihoz bizalmas rendeletet intézett, melyben felszólítja őket, hogy hatáskörükön belül igyekezzenek a népet fogyasztási szövetkezetek létesítésére rábírni. E rendelet tehát hatósági feladattá teszi, a fogyasztási szövetkezetek meggyökereztetését.

Nincs módunkban e rendelet létezéséről meggyőződést szerezni. Abból azonban, hogy kerületünk egyik vármegyéjében a helyi lapok cáfolat nélküli szövege szerint közölték ily rendeletet, továbbá hogy az egyes főispánok és felszólításokra a járási hatóságok tényleg ily irányu mozgalmat indítottak, azt kell következtetnünk, hogy a szóban forgó rendelet csakugyan kibocsátott. Ha ez így van, úgy fel kell emelnünk tiltakozó szavunkat a m. kir. belügyi kormány ez eljárása ellen s kérjük Nagyméltóságodat, hogy a kereskedelem fenyegetett létérdekeit gondjaiba veuni s a belügyminiszter urat rendeletének visszavonására bírní méltóztatassék.

Nem kívánunk ezuttal hosszasan kitérni azon céltévesztett tendencia mérlegelésére, mely a népboldogítást a fogyasztási szövetkezetek rájával képzeli elérni. Számos ízben és alkalommal bőségesen s tárgyilagos érvek egész halmazával kifejtettük, hogy a fogyasztási szövetkezetek olyan formában és célzattal létrehozva, miként azt hazánkban teszik, reális és egészséges gazdasági alakulatoknak nem mondhatók, semmivel sem menthető, még kevésbbé indokolható a magyar államnak azon eljárása, hogy különféle, az adózó kereskedők filléreiből nyújtott kedvezmények biztosításával a kereskedő, mint nélkülözhetetlen gazda-

sági tényező meggyengítését, elerőtlenítését előmozdítja.

Ismételjük, nem taglaljuk mely iránynak kell majd győzedelmeskednie, az egészségtelen alapokra fektetett szövetkezeti politikának, avagy a megdönthetetlen gazdasági törvényekben gyökerező reális kereskedelmi irányzatnak. Ezuttal csupán megütközésünknek óhajtunk kifejezést adni a felett, hogy a magyar belügyi kormány a gyűlölségig szított kereskedelemellenes hangulat árával uszva a hivatalos hatalmat használja fel arra, hogy a fogyasztási szövetkezetek apostolainak táborát megnövelje. Ez nézetünk szerint veszedelmes és következményeiben beláthatatlan lépés. Ha a vármegyék főispánjai, illetőleg az utasított járási hatóságok a a belügyminiszternek az irányadó gazdasági körök által országszerte perhorreszkált rendeletét végrehajtják, úgy ezt csak akként tehetik, ha a népet a kereskedők ellen zudítják. Mert hiszen főispán vagy főszolgabíró azzal az argumentummal lép a porondra, hogy a kereskedő kiszípolozza a népet, áruuzsorát üz stb. Vajjon az ilyen rémmesék nem alkalmasak-e arra, hogy a különben is élénk fantáziájú népet felizgassák s égő csóvát dobjanak az osztályharcra könnyen gyuladó éretlen tömegek közé?

De ezen az állam érdekével homlok-egyenest ellenkező kormányrendelet még más, szerintünk sokkal súlyosabban latba eső veszedelmet rejt magában. Azt a veszélyt, mely a fogyasztási szövetkezetek elszaporodása s erőszakos eszközökkel történő terjesztésével a gyöngülő s lassankint pusztulásnak induló kereskedelem révén alapjaiban rázkódtatja meg nemzetgazdaságunkat.

A magyar mezőgazdasági termelés kedvező konjunkturait az erőteljes fejlődésnek indult kereskedelemnek köszönheti, mely a bel- és külforgalmi viszonylatokban egyaránt óriási eredményeket ért el. Erőteljes iparfejlesztési politikánk éppen Nagyméltóságod alatt készül korszakos alkotásokra s most van reményünk arra, hogy előbb elvileg, majdán tényleg is az önálló vámterület várva-várt állapotába jussunk.

E nagy gazdasági czélok elérése érdekében minden küzdelem meddő lesz, ha nem támaszkodhatunk erős, osztálytudatos és a békés fejlődés eszközeivel rendelkező kereskedelemre. Vajjon miként lehetséges virágzó, mezőgazdaság s hatalmas nemzeti ipar, arányos erejű kereskedőosztály nélkül? Miként fogjuk mezőgazdasági s ipari termékeink részére ama, nagy fogyasztó területet biztosítani, illetve meghódítani, ha e nagy hadjárathoz hadseregünket, a kereskedőosztályt öldözzük, tizedeljük, pusztítjuk!? Pedig azt tesszük, mert a belügyi kormány famózus rendelete nyomán irtó hadjárat indul egy nagyfontosságú gazdasági tényező, egy kereső és legnagyobb adóteherrel küzdő osztály, a kereskedő osztály ellen. Hisszük, hogy Nagyméltóságod e vandalizmusnak útját állva bizalomteljes kérésünk elől nem fog elzárkózni s a m. kir. belügyminiszter urnál az említett rendelet visszavonását kieszközölni kegyes leend.

Miskolc, 1906. október hó 1.

Kereskedelmi és Iparkamara. Radvány István s. k. kir. tan. elnök, dr. Sugár Ignác s. k. titkár.

—uth.

Szerkesztői üzenetek.

Vas M. Debreczen. Intézkedtünk, hogy a lapot pontosan küldjék. A tudósításnak előre is örülünk. várjuk. Szives üdvözlöt.

— **tsz.** nos? Köszönöm, ezerszer köszönöm.

A KÖZELGŐ
mindenszentek
alkalmából van
szerencsém a t.

VÁSÁRLÓ KÖZÖNSÉG

b. figyelmét felhívni
NAGY VÁLASZTÉKBAN
raktáron lévő

SIRKOSZORUIMRA

Tisztelettel

BRAUN ANDOR,

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecs kavágók, répavágók, kukoricza-morzsolók, darálók,
örlőmalmok, egytetemes aczél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

A HEVES ÉS VIDÉKE KIADÓHIVATALA

ADLER JÓZSEF könyvnyomdája
HEVESEN.

Alapszabályok
Zárszámadások
Egyházi, községi
És egyéb hivatalos ...
Nyomtatványok
Körlevelek
Levélborítékok
Számlák
Levélféjek
Falragaszok

Elvállal és készít

izléses kivitelben mindennemű

NYOMTATVÁNYOKAT

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések pontosan teljesítenek.

Báli és menyegzői ...
Meghívók
Eljegyzési
Kártyák
Étlapok
Tánczrendek
Névjegyek
Gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
..... készítése

Községi és ügyvédi nyomtatványok raktára.

Hirdetések a legjutányosabb árban vétetnek fel.

Nyomatott Adler József gyorsajtóján Hevesen, 1906.